

EDUARD NICOL I FRANCISCÀ (Barcelona 1907 – Mèxic 1990)

Filòsof, estudià a les Universitats de Barcelona i de Madrid, on assistí a les classes d'Ortega, García Morente i Zubiri. Va obtenir el doctorat a la Universidad Nacional Autónoma de México. Va ser precisament Nicol qui va proposar l'expressió "Escola de Barcelona" per designar no una escola homogènia sinó més aviat una tradició filosòfica catalana que no s'hauria de confondre amb la manera de fer filosofia de la denominada "Escuela de Madrid". El 1934 començà a ensenyar a la Universitat Autònoma de Barcelona. El 1939, al final de la guerra civil, marxà a França i després a Mèxic: ensenyà Metafísica a la Universidad Nacional Autónoma, des del 1940 fins a la seva jubilació.

Nicol, per a qui la filosofia ha de ser vista "com a ciència rigorosa", centra el seu pensament en l'*expressió*, que és allò que constitueix i caracteritza l'ésser humà. S'acostumen a distingir diverses etapes en la seva obra: s'inicia amb l'elaboració d'una psicologia especulativa, desenvolupa tota una antropologia i acaba intentant una sistematització metafísica que és també una crítica de la raó simbòlica. Nicol corregeix i reformula constantment les bases del seu pensament. També destaca la seva aproximació al conflicte entre raó i història des de Parmènides fins a Heidegger, en la qual critica el solipsisme, el nihilisme i el naturalisme, destacant l'elecció lliure i racional de l'ésser humà.

Entre les seves obres, destaquem, per ordre cronològic: *Psicología de las situaciones vitales*, El Colegio de México, México 1941, amb 2ª edició, refeta, del 1963; *La idea del hombre*, Stylo, México 1946, amb nova edició, refosa, de FCE, México, 1977; *Historicismo y existencialismo: la temporalidad del ser y la razón*, El Colegio de México, México 1950, amb 2^a ed., corregida, de Tecnos, Madrid 1960; *La vocación humana*, El Colegio de México, México 1953; *Metafísica de la expresión*, FCE, México 1957, amb una nova versió del 1974; *El problema de la filosofía hispánica*, Tecnos, Madrid 1961; *Los principios de la ciencia*, FCE, México 1965; *El porvenir de la filosofía*, FCE, México 1972; *Primera teoría de la praxis*, UNAM, México 1978; *La revolución en la filosofía. Crítica de la razón simbólica*, FCE, México 1982; *Formas de hablar sublimes. Filosofía y poesía*, UNAM, México 1990; *Ideas de vario linaje*, UNAM, México 1990 (es tracta de 31 articles, 7 d'ells inèdits).

Sobre la seva obra es poden consultar: ABELLÁN, J.L.: "Eduardo Nicol: de la 'metafísica de la expresión' a la 'crítica de la razón simbólica'", *El exilio filosófico en América. Los transterrados de 1939*, FCE, México, 1998, caps. IV-V, pàgs. 65-99; CASTIÑEIRA, À. (ed.): *Eduard Nicol: semblança d'un filòsof*, Barcelona, ACTA, Barcelona 1991; SÁNCHEZ VÁZQUEZ, A. et al.: *El ser y la expresión*, UNAM, México, 1988.